

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ІМІТАЦІЙНО-ІГРОВОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ПРИ ВИВЧЕННІ СПЕЦПРЕДМЕТІВ В ПТНЗ

Європейська інтеграція українського суспільства на основі принципово нових економічних, соціальних і політичних факторів ставить підвищені вимоги до підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, їх загальноосвітнього рівня і професійної майстерності.

Особливості науково-технічного розвитку, суспільна криза, які викликали глибокі зміни у сфері виробництва, потребують уточнень у визначенні мети, структури, форм, методів і засобів навчання. Сучасні реалії полягають насамперед у демократизації й гуманізації освіти, введенні різних рівнів професійної підготовки, гнучкості в питаннях конструювання змісту і форм навчання з урахуванням специфіки робочих місць; створення навчальних закладів з різною структурою, що відповідає особливостям галузі і регіонів. До інноваційних технологій навчання належить і технологія імітаційно-ігрового моделювання, у процесі використання якої відбувається формування професійних якостей фахівців через занурення їх у конкретну ситуацію, змодельовану в навчальних цілях [2].

Кожна роль у грі набуває певної особистісної забарвленості, в ній фіксуються професійно значущі риси особистості. Розігрування дії відбувається за ситуації, що супроводжується мобілізацією професійних, інтелектуальних і психофізичних здібностей учасників. У процесі рольової взаємодії розв'язуються навчальні і змодельовані практичних завдань, обмін цінностями, знаннями, вміннями, під час яких реалізуються конкретні педагогічні завдання.

До провідних форм імітаційно-ігрового навчання належать: навчальна (ділова) гра; ігрове проектування; розігрування ролей; аналіз ситуацій (виробничих, педагогічних, економічних тощо); імітаційні вправи та ін. Природньо, що гра вчить майбутнього фахівця самотійно мислити, діяти так, як

в реальних умовах виробництва. Адже у процесі гри імітуються різні виробничі ситуації, враховуються інтереси виробничого колективу, ієрархічні взаємозв'язки між його членами та ін. Для того, щоб працювати на сучасному виробництві, керувати ним, потрібні вміння гнучко мислити і приймати оптимальні рішення у нестандартних ситуаціях. Переважними методами у грі є: ігровий, імітаційний, дискусійний, дослідницький, бесіда, інструктаж, пояснення, відеометод. Імітаційно-ігрове заняття має таку структуру: 1) організаційна частина; 2) підготовки учнів до гри (розподіл ролей, видача завдань, інструктаж, ознайомлення з етапами гри, системою управління та стимулювання); 3) перебіг гри; 4) підбиття підсумків (визначення переможців та нагородження); 5) заключна частина (корекційно-рефлексійний компонент).

Інноваційне навчання – процес і результат такої навчальної та освітньої діяльності, яка заохочує введення інноваційних змін в існуючу культуру, соціальне середовище. Такий тип навчання, крім підтримки існуючих традицій, стимулює активну участь в рішенні проблемних ситуацій, які виникають як перед окремою людиною, так і перед суспільством в цілому. Зміст виробничого навчання вимагає відточення робочих рухів, дій, прийомів, операцій, формування умінь і навичок осмисленого здійснення технологічного процесу.

Найважливіша риса сучасного професійного навчання - його спрямованість на те, щоб навчити учнів не лише пристосовуватись, а й активно діяти в ситуаціях, які зазнали соціальних змін[3,4]. Загальною рисою різних варіантів сучасних педагогічних технологій є зміна ролі тих, хто навчається. При цьому учні виступають активними учасниками навчального процесу: ділової гри, проекту, семінару, конференції, дискусії тощо. За такого підходу до навчання втілюється в життя педагогіка співробітництва, коли педагог і учень перебувають у процесі активної взаємодії. Процес навчання перетворюється на пошук і вирішення проблемної ситуації, що вимагає застосування нових знань, які стимулюють розвиток розумових здібностей учнів, сприяють їх заохоченню до навчання, творчості.

Перебудова професійної освіти вимагає зміни статусу керівників, викладачів і майстрів ПТНЗ, значного підвищення їх особистої відповідальності у виборі форм і методів навчання і виховання, організації суспільно корисної і продуктивної праці учнів, технічних, раціоналізаторських, художніх та інших самодіяльних об'єднаннях[5]. А це вимагає від педагогічних кадрів професійно-технічних навчальних закладів постійного творчого пошуку, високої педагогічної і професійної майстерності. Використання нових педагогічних технологій на сучасному етапі неможливе без широкого застосування сучасних інформаційних технологій [1]. Сучасні технології імітаційно-ігрового навчання, сукупно з традиційними методами викладання учбових дисциплін, забезпечують мобілізацію та акумулювання знань, вмінь, навичок, емоцій отриманих при вивченні спец предметів в ПТНЗ, дають змогу використовувати особистісні якості при розв'язанні навчально-виховних завдань згідно з вимогами державних освітніх стандартів та навчальних програм.

Список використаних джерел:

1. Гаврилюк О. О. Спрямування освітніх інноваційних процесів на модернізацію професійного навчання// Педагог професійної школи [Текст]: Методичний посібник «Інноваційні методики у професійній підготовці кваліфікованих робітників (21 вересня 2009 р.)» /За заг. ред. Т.М.Герлянд. – К.: ІПТО НАПН України, 2009. – Вип. 1. – С.21-31.
- 2.Макиенко Н.И. Педагогический процесс в училищах профессионально-технического образования: Метод, пособия. – М.: Высш. шк., 1983. – С.15-23.
3. Новацкий Т. Основы дидактики профессионального обучения: Пер. с пол. /Под ред. М.А. Жиделева. – М.: Высш. шк., 1979. – С. 11-41.
- 4.Совершенствование производственного обучения в профтехучилище: Метод. пособие/Н.Д. Крюкова, В.Н. Ковырчев и др. – М.: Высш. шк., 1987. – С.23-47.
- 5.Типология, структура уроков теоретического и производственного обучения: цели, задачи и методика системного анализа. – Л.: УМЦ, 1991. – С.10-55.

